

«ایران» گزارش می دهد

اقتصاد جهان، دامنگیر التهاب بازار نفت و گاز

گزارش

گروه اقتصادی - با اوج‌گیری قیمت گاز به نرخ‌های بالاتر از ۳۰۰ سنت دلار برای هر متر مکعب و همین‌طور جهش قیمت نفت به بالاتر از بیشک‌های ۱۰۰ دلار، نرخ تورم در اغلب کشورهای جهان روبه افزایش است. برای مثال، بر اساس نظرسنجی رویترز از تحلیگران، در خصوص نرخ تورم ترکیه که اخیراً با افزایش قیمت گاز و دیگر کالاها در پی تهاجم روسیه به اوکراین مواجه شده بود، با هم انتظار می‌رود در ماه مارس به ۶۱،۵ درصد برسد. شرکت دولتی واردکننده انرژی ترکیه موسوم به بوتاش BOTAS، در روزهای اخیر اعلام کرد که قیمت گاز طبیعی برای تأسیسات صنعتی را ۵۰ درصد و برای خانوارها را ۳۵ درصد افزایش داده است. این افزایش قیمت باعث رشد چشم‌انداز تورم در این کشور شده است. شرکت بوتاش همچنین اعلام کرد که قیمت گاز طبیعی برای تولید برق تا ۱ آوریل ۴۴،۳ درصد افزایش یافته است. این شرکت افزایش جهانی قیمت حامل‌های انرژی را دلیل این افزایش ذکر کرد.

آمارهای دولتی نشان می‌دهد که هزینه‌های انرژی این کشور در ماه سپتامبر شروع به افزایش کرد و در دومه اول سال ۲۰۲۲ تا ۲۱۲ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۱۶،۸ میلیارد دلار رسید. تورم قیمت مصرف‌کننده در ترکیه به ۵۴،۴ درصد در ماه فوریه، عمدتاً به دلیل کاهش ۴۴ درصدی ارزش لیر در برابر دلار در سال گذشته صورت گرفت، اما حالا قیمت انرژی به دلیل تهاجم روسیه به اوکراین محرک تورم در این کشور شده است.

جایگزینی گاز روسیه، دشوار و حتی نشدنی

بخش قابل توجهی از گاز مصرفی جهان را روسیه تأمین می‌کند. در همین راستا، نخست‌وزیر مجارستان در یک مصاحبه رادیویی تأکید کرد که واردات گاز طبیعی مایع یا ال‌ان‌جی (LNG) از ایالات متحده نمی‌تواند جایگزین گاز ارزان روسیه شود. به گزارش خبرنگاری ناس، ویکتور اوربان، با این بیان یکپروژه جایگزینی گاز ارزان روسیه با گاز گران آمریکایی موفقیت‌آمیز نخواهد بود، چنین پیشنهادهایی را «بوج» و برای اقتصاد ملی کشور خود فاجعه‌بار خواند.

نخست‌وزیر مجارستان می‌گوید که نمی‌توان روی انتقال حجم کافی گاز از آن‌جا به آسیا، از آن سوی اقیانوس حساب کرد، بنابراین هیچ جایگزینی برای عرضه گاز از روسیه به اروپا، بویژه مجارستان، در کوتاه‌مدت وجود ندارد.

در همین حال، پیش از این، آلزرد استرن، رئیس شرکت انرژی اوامو (OAMV)، یکی از حوزه انرژی فعال است، در پاسخ به درخواست کشورهای اروپایی برای تحریم گاز روسیه اعلام کرده بود که اتریش نمی‌تواند امسال خرید گاز طبیعی روسیه را متوقف کند. وی در یک مصاحبه گفت: اگر ما آمادگی پذیرش عواقب وخیم تحریم گاز روسیه را نداشته باشیم، اعمال این (تحریم) غیرممکن است.

کارل نهمر، صدراعظم اتریش نیز هفته گذشته اعلام کرده بود که از هیچ محدودیتی برای عرضه نفت و گاز از روسیه به اروپا حمایت نمی‌کند. با وجود این، خبرها از افزایش صادرات ال‌ان‌جی آمریکا حکایت دارد. به طوری که بر اساس داده‌های اولیه مؤسسه رفینیتوو، صادرات گاز طبیعی مایع‌شده (ال‌ان‌جی) ایالات متحده آمریکا در ماه مارس نزدیک به ۱۶ درصد افزایش یافته است.

رویترز در این باره می‌نویسد: بر اساس داده‌های اولیه مؤسسه رفینیتوو، صادرات گاز طبیعی مایع‌شده (ال‌ان‌جی) ایالات متحده آمریکا در ماه مارس به بالاترین سطح خود رسید و صادرات گاز از کشور به اروپا همچنان ادامه دارد. مقامات آمریکایی می‌گویند که ال‌ان‌جی ایالات متحده آمریکا تقاضای زیادی دارد زیرا کشورهای اروپایی سعی می‌کنند واردات گاز از روسیه را پس از تهاجم مسکو به اوکراین کاهش دهند و در عین حال به دنبال بالا بردن ذخیره‌سازی‌های محدود خود هستند.

صادرات ال‌ان‌جی ایالات متحده به مقاصد مختلف در ماه گذشته میلادی حدود ۷ میلیون و ۴۳۰ هزار تن بود که این رقم بیش از صادرات ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تنی فوریه و بالاتر از رکورد پیشین یعنی ۷ میلیون و ۲۵۰ هزار تن در ماه ژانویه بود.

اروپا برای چهارمین ماه پیاپی بزرگترین واردکننده ال‌ان‌جی ایالات متحده آمریکا بود و حدود ۶۵درصد صادرات آمریکا را به خود اختصاص داد، حدود ۱۲درصد از صادرات واشنگتن به آسیا و ۳ درصد به آمریکای جنوبی بوده است، حدود ۲۰ کشتی ۲۰درصد حجم صادراتی ال‌ان‌جی آمریکا را به خود اختصاص داده بودند و مقصدشان عملات‌گذاری نشده بود. با وجود این، خبرنگاری راشاتودی روسیه، روز گذشته اعلام کرد که شرکت گازپروم صادرات خود را به چین از طریق خط لوله گاز «قدرت سیرب» افزایش داده است. ظرفیت این خط لوله ۶۱ میلیارد مترمکعب گاز در سال است که ۳۸ میلیارد مترمکعب آن برای صادرات در نظر گرفته شده است. آنچه مشخص است این است که تنش‌ها در بازار جهانی گاز این روزها بالا گرفته و قیمت انرژی بویژه گاز محرک تورم در اغلب کشورها بویژه کشورهای اروپایی شده است. کارناسان بر این باورند که ایران یکی از گزینه‌های بالقوه در بازار گاز است و می‌تواند با جذب سرمایه‌گذاری در مدت زمان کوتاهی، سهم بیشتری از بازار گاز را به دست بیاورد.

افزایش ۳۰ درصدی مصرف بنزین کشور در نوروز ۱۴۰۱

متوسط مصرف بنزین در نوروز امسال به ۱۰۷،۷ میلیون لیتر در روز رسید که در مقایسه با میزان مصرف بنزین در مدت مشابه سال قبل، رشدی ۳۰ درصدی را نشان می‌دهد.

طبق اعلام وزارت نفت، در فاصله ۱۸ روزه تعطیلات نوروزی (۲۵ اسفندماه ۱۴۰۰ تا سیزدهم فروردین‌ماه ۱۴۰۱) به‌صورت میانگین روزانه ۱۰۷ میلیون و ۷۰۰ هزار میلیون لیتر بنزین در کشور توزیع شده که این عدد در مدت مشابه پارسال با ۸۳،۴ میلیون لیتر، ۲۰ درصد افزایش یافته است.

کسری مخازن زیرزمینی آب، سالانه بیش از چهار میلیارد مترمکعب است

مدیرکل دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور گفت: روند نزولی آبخوآن‌ها باعث وقوع کسری مخزن شدید شده که بر اساس متوسط ۲۰ سال اخیر، مقدار کسری مخزن سالانه حدود ۴،۴ میلیارد مترمکعب است. به گزارش وزارت نیرو، فریزر قاسم‌زاده گفت: براساس آخرین آمار موجود، تعداد محدوده‌های مطالعاتی ممنوعه و ممنوع‌بارانی کشور به ۴۲۱ محدوده رسیده است. وی ادامه داد: کشور ایران دارای اقلیم خشک و نیمه خشک بوده و متوسط بارش آن ۲۵۰ میلی‌متر است که این میزان بارش حدود یک سوم متوسط جهانی است. وی افزود: برای جلوگیری از تشدید بحران و صیانت از منابع آب تجدید پذیر، اقدام‌های گسترده‌ای لازم است که باید در قالب یک برنامه آمایش‌محور دنبال شود و به طوق قطع رزمز موفقیت در این زمینه مشارکت مردم و پرهیز از رفتارهای اسراف‌گرایانه در بخش آب است.

وزیر نیرو در گفت‌وگو با «ایران» سناریوهای روی میز دولت برای تأمین آب سیستان و بلوچستان را تشریح کرد

وزارت خارجه و نیرو پیگیر دریافت حقابه هیرمند

برای تأمین آب مورد نیاز سیستان وبلوچستان برنامه‌ریزی لازم از تمام محل‌ها و منابع آب متصور انجام شده و دیپلماسی آبی دولت سیزدهم فعال شده است

گروه اقتصادی - تأمین آب شرب و بهداشتی و حتی کشاورزی استان سیستان و بلوچستان چند سالی است که از دغدغه‌های اصلی بخش آب کشور است و با وجود آنکه اقداماتی در این مسیر انجام شده اما هر از چندگاهی با قطع حقابه هیرمند و کاهش نزولات جوی، تأمین آب این استان تبدیل به تنش و بحران می‌شود. در همین حال تنها حدود ۷۲ درصد روستاهای این استان دارای تأسیسات آب آشامیدنی هستند و دسترسی به آب آشامیدنی و بهداشتی در برخی از روستاها به چالش‌های اساسی مواجه است. نوروز امسال وزیر نیرو به این استان سفر کرد تا از نزدیک پیگیری این موضوع شود. وی از مذاکرات با دوغانتستان برای حقابه ایران از رودخانه هیرمند خبر داد و گفت که «در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ نیز نسبت به حقابه قانونی که جمهوری اسلامی ایران دارد به مقدار خیلی کمی آب رهاسازی شد، اما در این راستا تصمیماتی را اتخاذ و پیگیری خواهیم کرد.» برای بررسی اینکه دولت سیزدهم چه برنامه‌ای برای غلبه بر کم‌آبی در سیستان وبلوچستان دارد، سراغ وزیر نیرو رفتیم. علی اکبر محرابیان در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: «به دنبال برنامه‌ریزی برای بهره‌گیری از تمام منابع آب قابل دسترس در این استان هستیم و حتی تأمین آب شرب استان سیستان وبلوچستان از منابع آب ژرف یکی از برنامه‌های در دست بررسی است.»

به‌صورت سؤال نخست بفرامیاید که

بعضی‌ها تلاش برای برنامه دولت سیزدهم برای مقابله با تنش‌های آبی و ممین طور سازگاری باکم آبی چیست؟

پس از استقرار دولت سیزدهم تلاشی همه‌جانبه در وزارت نیرو شکل گرفت تا طرح‌های اولویت‌دار در این بخش شناسایی و مورد پیگیری قرار گیرند. در همین راستا اولویت‌بندی طرح‌های بخش آب و آبفا و تهیه فهرست طرح‌ها و پروژه‌های اولویت‌دار زیرساختی (بر اساس شاخص‌های تعیین شده مبنی بر پیشرفت فیزیکی بالاتر، اثرگذاری بیشتر، اولویت تأمین آب شرب و...) در فصول «منابع آب» و «آب و فاضلاب» برای تأمین اعتبارات با استفاده از ظرفیت‌های قانونی در راستای تسریع در تکمیل عملیات

برنامه صدگانه وزارت نیرو برای عبور از پیک تابستان

صنعت برق برای اوج مصرف تابستان آماده می‌شود

گروه اقتصادی - با شروع فصل بهار، شدت گرمای هوا روبه افزایش است و در ماه‌های آبی با اوج‌گیری استفاده کوپلرها و وسایل سرمایشی، مصرف برق جهش خواهد کرد. به همین منظور، وزارت نیرو ۱۰۰ برنامه عملیاتی را برای عبور موفق از تابستان ۱۴۰۱ برنامه‌ریزی کرده که از ابتدای دولت سیزدهم نیز در حال پیگیری است و برخی از برنامه‌ها یا به سرانجام رسید یا بزودی محقق می‌شود.

مدیرعامل شرکت مدیریت شبکه برق ایران در خصوص این برنامه‌ها می‌گوید: با اجرای یکصد برنامه عملیاتی که برنامه‌های توسعه ظرفیت تولید و ارتقای نیروگاه‌های موجود جزو آن است، می‌توان انتظار وضعیت بهتری را در حوزه تولید نسبت به سال ۱۴۰۰ داشت، هرچند ممکن است رشد مصرف نامتعارف شرایط را کمی سخت‌تر کند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت نیرو، «مصطفی رحیمی مشهدی» بیان می‌کند: تجربه به دست آمده از تابستان سال گذشته و ناترازی به‌وجودآمده میان تولید و مصرف برق نشان می‌دهد علاوه بر اقدامات منسجم سمت عرضه مانند افزایش ظرفیت‌های جدید تولید برق و رفع گلوگاه‌های شبکه انتقال، همکاری بخش‌های مختلف مصرف بویژه بخش‌های صنعتی، کشاورزی، خانگی و دستگاه‌های عمومی، بر تأمین برق پایدار تأثیر دوچندان خواهد داشت. به همین منظور وزارت نیرو برای عبور موفق از پیک تابستان امسال یکصد برنامه عملیاتی را در چهار محور اصلی تدوین کرده که از آن جمله می‌توان به برنامه‌های تأمین برق، مدیریت مصرف و تقاضا، آمادگی شبکه سراسری برق و اقدامات مدیریتی اشاره کرد. او ادامه می‌دهد: از طرفی با به مدار آمدن واحدهای نیروگاهی جدید، اتمام تعمیرات نیروگاهی تا قبل از فصل گرم، بهبود وضعیت ذخیره آب مخازن سدهای نیروگاهی و اجرای طرح‌های مدیریت مصرف شبکه سراسری، برق مورد نیاز مشترکان نیز به نحو مناسبی تأمین خواهد شد.

رحیمی مشهدی درخصوص سرمایه‌گذاری نیروگاهی نیز بیان می‌کند: دولت سیزدهم گام‌های بزرگی به خود تکلیف کرده که می‌توان به افزایش ظرفیت تولید برق به میزان ۳۵ هزار مگاوات، که شامل ۱۵ هزار مگاوات توسط وزارت نیرو، ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر توسط بخش خصوصی و ۱۲ هزار مگاوات با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و صنایع فعال است، اشاره کرد.

اجرائی این طرح‌ها، با هم‌افزایی سایر دستگاه‌ها و سازمان‌های ذی‌مدخل، مشارکت ذینفعان، بسیج کلیه امکانات و تلاش جهادی و فراگیر در دوره خدمت دولت سیزدهم تهیه شد که چند مورد را دربرمی‌گیرد. آبگیری، افتتاح و پیل‌رین گذاری تعداد ۴۸سد با حجم مخزن ۹۳۳۴ میلیون مترمکعب و آب قابل تنظیم ۷۳۱۲ میلیون متر مکعب در سال یکی از این موارد است. مورد دیگر احداث ۳۰ هزار هکتار شبکه آبیاری و زهکشی اصلی است. در همین حال تأمین آب شرب پایدار برای ۱۰ هزار روستا با جمعیت ۴،۷۵ میلیون نفر و افزایش شاخص بهره‌مندی جمعیت روستایی از آب شرب سالم از ۸۲ درصد به ۹۰ درصد برنامه دیگری است که پیگیری می‌کنیم و مدتی است کار آن آغاز شده است. در همین راستا تأمین آب شرب پایدار برای ۱۳۵شهر با اجرای ۳۲تصفیه‌خانه آب به ظرفیت ۲،۶۵ میلیون مترمکعب در روز و ۱۵۰۰کیلومتر خطوط انتقال آب شهری برنامه دیگری بخش است.

علاوه بر آنچه گفته شد، احداث ۶۹ تصفیه‌خانه فاضلاب با امکان بازچرخانی پساب به میزان ۷،۱ میلیون مترمکعب در روز و توسعه شبکه جمع‌آوری فاضلاب به طول ۴۶۰۰ کیلومتر، احداث ۴۰ واحد تصفیه‌خانه فاضلاب روستایی در ۵۳روستا به ظرفیت ۱۵ هزار مترمکعب در روز و توسعه شبکه فاضلاب به طول ۴۵۰ کیلومتر و احداث ۵۵۰ هزار مترمکعب در روز سامانه نمک‌زدایی در مناطق دارای اولویت کشور را نیز در برنامه‌ها قرار داده‌ایم.

موردی که اشاره کردید، طرح‌های گسترده‌ای است. منابع مالی آن از کجا قرار است تأمین شود؟

برای تأمین اعتبارات موردنیاز این طرح‌ها نیز از تمامی ظرفیت‌های موجود از جمله: منابع عمومی دولت، تهاتر نفت، اوراق مالی اسلامی خودگردان، فاینانس خارجی، ماده ۵۶ قانون الحاق مواد بی قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (فاینانس داخلی) استفاده می‌کنیم و

عکس: ایران

مترمکعب در سال آب نمک‌زدایی شده برای آن استان و در مواردی ابلاغ شده است که ۴مورد می‌شود. نخست، ساماندنی کلیه طرح‌های در حال بهره‌برداری و در حال اجرای برداشت آب از دریا به میزان ۶۱۳،۷ میلیون مترمکعب در سال آب دریا؛ دوم، باسختگویی به تقاضاهای جدید مصارف صنعتی به میزان ۸۵۹،۲ میلیون مترمکعب در سال آب دریا؛ سوم، تأمین آب طرح‌های کشت گلخانه‌ای وزارت جهادکشاورزی به

میزان ۱۳۱،۵ میلیون مترمکعب در سال آب دریا و چهارم، باسختگویی به تقاضاهای آبی به میزان ۱۵۰ میلیون مترمکعب در سال آبی دریا. همچنین، ابلاغ تخصیص و تأمین آب از محل دریاغ عمان و واگذاری عملیات اجرایی به بخش صنعت انجام پذیرفته است که سرمایه‌گذار این بخش در حال آماده‌سازی و تکمیل طرح‌های موجود سدهای ماشکید سفلی و ماشکید علیا، خطوط آبرسانی به شهرها و روستاهای مسیر انجام شود که برای این امر تأمین اعتبار مناسبی نیز باید در نظر گرفته شود. علاوه بر این، مطابق با دستورالعمل تخصیص و برداشت از آب دریا و مصوبات پانصدویکم ویکمین جلسه کمیسیون تخصصی آب وزارت نیرو، تخصیص کلان آب دریا به میزان ۱۳۹۹ میلیون مترمکعب در سال آب دریا، معادل حدود ۴۴۶ میلیون

مدیرعامل شرکت ملی نفت از اجرای برنامه توسعه میدان آرش در آینده نزدیک خبر داد

توسعه آرش، پس از ۲۱ سال وقفه

گروه اقتصادی - میدان گازی مشترک آرش (الدوره) یکی از میداین مشترک ایران است که از دهه ۱۹۶۰ میلادی موضوع بحث میان ایران و کویت بوده است. هر دو کشور به اشتراک این میدان گازی در آب‌های سرزمینی خود باور داشتند و آن را به رسمیت می‌شناختند تا آنکه در سال ۲۰۰۰ میلادی عربستان‌سعودی مدعی سهم داشتن در این میدان شد. از همان سال، عربستان و کویت فعالیت‌های اکتشافی و توسعه‌ای را روی این میدان گازی بدون اطلاع ایران آغاز کرده بودند. ایران نیز در سال ۲۰۰۱ اقدام به استقرار تجهیزات برای آغاز حفاری اکتشافی در میدان آرش کرد که با مخالفت کویت، فعالیت‌ها متوقف شد. حالا براساس بیانیه شرکت نفت کویت، کویت و عربستان‌سعودی روز ۲۱مارس سندی را برای توسعه میدان گازی آرش امضا کردند و انتظار دارند در نتیجه این همکاری روزانه یک میلیارد فوت‌مکعب استاندارد گاز و ۸۴هزار بشکه در روز میعانات گازی تولید کنند. این موضوع با اعتراض ایران به‌عنوان ضلع سوم توسعه میدان، همراه بود و چند روز پس از اعتراض ایران به توافق جدید عربستان‌سعودی و کویت بر سر توسعه این میدان مشترک، کویت آن را سه‌جانبه خواند و اعلام کرد که «توسعه این میدان گازی به هر سه کشور مربوط است.» اما مشخص نیست که سرانجام سند امضا شده میان کویت و عربستان چه خواهد بود و ایران چه زمانی می‌تواند سهم خود را از این میدان مشترک برداشت کند. مقامات کشور با توجه به مشترک بودن میدان، اولویت بخشی ایران به توسعه میداین مشترک و همین‌طور امضای سند میان دو شریک، بدون توجه به منافع ایران در روزهای اخیر، بارها اعلام کردند که اگرچه ایران مالیه در مذاکره و همکاری برای توسعه میدان‌های مشترک است اما با توجه به اتفاقات رقم‌خورده، وزارت نفت تهدیدات و مطالعات لازم برای توسعه و بهره‌برداری از میدان مشترک آرش را فراهم ساخته است.

توسعه این میدان مشترک را از سر می‌گیرد، چراکه اگر ایران برداشت گاز از این میدان مشترک را به تعویق بیندازد، شرکت سهم ایران را از این میدان استحصال خواهند کرد.

اهمیت افزایش ظرفیت تولید و برنامه‌ها

در همین حال، محسن خجسته‌مهر مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران به برنامه‌های افزایش تولید و صادرات نفت و گاز نیز در یک برنامه تلویزیونی اشاره کرد و گفت: افزایش ظرفیت تولید در شرکت ملی نفت ایران اهمیت ویژه‌ای دارد. بنا بر برنامه‌ریزی انجام شده، مقرر شده است ظرفیت تولید راتا پایان سال ۱۴۰۱ به ۴ میلیون بشکه در روز افزایش دهیم. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران از افزایش ۴۰درصدی صادرات نفت ایران در کوتاه‌مدت به‌عنوان یکی از دستاوردهای صنعت نفت یاد کرد و افزود: این موفقیت در سخت‌ترین شرایط تحریمی حاصل شده که در نوع خود بسیار قابل اهمیت است. خجسته‌مهر تأکید کرد: شرکت ملی نفت ایران از تمامی ظرفیت‌های خود برای تولید حداکثری نفت استفاده خواهد کرد. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران ادامه داد: این موفقیت (افزایش فروش نفت و میعانات گازی) در زمانی اتفاق افتاده که نه تنها تحریم‌ها کاهش نیافته بلکه شرایط نیز سختگیرانه‌تر شده است. دستیابی به این موفقیت نتیجه چند عامل مهم است که یکی از آنها اعتقاد راسخ کلیه همکاران ما در مجموعه وزارت نفت، شرکت ملی نفت ایران و همچنین بردارن عزیزان در شرکت ملی نفتکش ایران است.